

ZYGMUNT SOBCZAK

ur. 1929; Radawiec Duży

HISTORIA MÓWIONA
TEKST

Miejsce i czas wydarzeń	Radawiec Duży, II wojna światowa, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Projekt Rzemiosło. Etos i odpowiedzialność, nauka zawodu szewca, warsztat szewca

Zawodu szewca nauczyłem się od brata...

Ja się zawodu nauczyłem od brata, można powiedzieć. Był na wsi taki Kozdroń, szewc stary i brat u niego się nauczył. Biedny człowiek, bo szewc to nie był zawód, żeby można było dobrze żyć, chyba [że] ktoś masowo robił buty, jakieś takie na jarmark. Tak jak dzisiaj prywaciarze niektórzy, to tacy też byli, co takie jarmarcznie buty robili, że poszło się w wodę, to się rozlatywał. To nie do pomyślenia, żeby taki but był. Wszystko musiało być usztywnione, tak jak należy, że od nowego do starości but fasonu nie zmienił, tylko taki sam był. Musiał wyglądać elegancko.

Jak się wojna zaczęła z Ruskim, to Niemcy zabrali brata do reperacji dróg i sprzątnięcia za frontem dróg, taka była firma, OMLER nazywała się. Robili na drodze tu. To ja musiałem robić te jego buty, które były zaczęte. Bo on był starszy, miał osiemnaście lat, a ja miałem dwanaście. Jak pierwsze reperowałem buty, no to praca była ciężka, bo to było wszystko kute, kołkami drzewianymi takimi to się kuło. A teraz to wszystko klejone, to jest dużo robota lżejsza i szybsza, kiedyś to nie było takich klejów, nie było nic. No, było więcej prymitywnej roboty. Owszem, były i eleganckie buty, ale na wsi to ciężkie, robocze, bo fabryk nie było.

Zakład szewski to wyglądał [dawniej] podobnie jak i u mnie: młotek, nóż, obcęgi, narzędzia różne do wykańczania butów, tak zwany ambus. Narzędzia szewskie to więcej z niemieckiego się nazywają, bo to chyba od Niemców wyszło. Nóż nazywał się meser, meser to jest nóż po niemiecku, a teraz nie, ale tak się nazywało. Ambus, kulis, to chyba nie polska nazwa. Buta to znam od podszewki. Nawet i kopyto bym zrobił do butów, bo mam w głowie jak to powinno wyglądać.

Data i miejsce nagrania	2004-02-03, Lublin
Rozmawiał/a	Monika Pytlarz
Transkrypcja	Marta Kubiszyn, Bożenna Pachuta-Madejska
Redakcja	Marta Kubiszyn, Bożenna Pachuta-Madejska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"